

SZKOLENIE WSTĘPNE INSTRUKTAŻ STANOWISKOWY

Magazynier

e-book

Szkolenie wstępne Instruktaż stanowiskowy

MAGAZYNIER

pod red. Bogdana Rączkowskiego

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy
z dnia 27 lipca 2004 r.
w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy
(Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.)

e-book

ODDK Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp.k.
Gdańsk 2013

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	4
Instruktaż stanowiskowy – zasady ogólne	5
Ramowy program instruktazu stanowiskowego	8
Szczegółowy program szkolenia	9
Szczegółowy program szkolenia na stanowisku pracy magazynier	
Wymagania ogólne dla pomieszczenia, stanowiska pracy i pracownika	14
Zagrożenia na stanowisku pracy i sposoby ochrony przed zagrożeniami. Sprzęt ochrony osobistej	19
Zasady bezpiecznej pracy na stanowisku magazynier	21
Przepisy prawne	40
Polskie Normy	41

PUBLIKACJE POWIĄZANE TEMATYCZNIE

WPROWADZENIE

Podstawę prawną szkolenia pracowników w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stanowi art. 237³ k.p. i wydane na podstawie art. 237⁵ k.p. rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U. Nr 180, poz. 1860 ze zm.).

Instruktaż stanowiskowy jest częścią szkolenia wstępnego (poprzedza go instruktaż ogólny), a zatem pracownik, uczeń lub praktykant muszą go odbyć przed dopuszczeniem do pracy na danym stanowisku.

Cel, zakres i ilość godzin szkolenia zostały określone w programie ramowym w rozporządzeniu. Zgodnie z nowymi zasadami szkoleń na instruktaż stanowiskowy pracowników administracyjno-biurowych narażonych na działania czynników uciążliwych należy przeznaczyć minimum 2 godziny (w programie prezentowanym w opracowaniu nie wyodrębniamy tej zmiany, ponieważ w niniejszym zbiorze nie występują stanowiska administracyjno-biurowe).

Na poszczególnych stanowiskach należy obowiązkowo opracować szczegółowe programy instruktażu.

W zalecanym dla szkoleń opracowaniu przedstawiamy wzorcowy program szczegółowy dla stanowiska pracy **magazynier**. Dokładnie omawiamy ogólne wymagania dla tego stanowiska, typowe zagrożenia i zasady bezpiecznej pracy oraz ochrony przed zagrożeniami.

WYMAGANIA OGÓLNE DLA POMIESZCZENIA, STANOWISKA PRACY I PRACOWNIKA

Pomieszczenie pracy

Pomieszczenia pracy powinny odpowiadać poniższym wymaganiom:

- **wysokość** – min. 3 m dla pomieszczeń stałej pracy do min. 2,2 m w przypadku pomieszczeń czasowej pracy,
- **podłoga** – równa, nieśliska, niepyląca i bez progów pomiędzy pomieszczeniami,
- **rozmieszczenie urządzeń, regałów** takie, aby przejścia między nimi wynosiły:
 - 75 cm – w przypadku jednego pracownika (w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się 50 cm),
 - 100 cm – w przypadku konieczności jednoczesnego poruszania się osób w przeciwnych kierunkach,

UWAGA! W przypadku stosowania środków transportowych silnikowych lub bezsilnikowych szerokość przejść należy dostosować do ich gabarytów, zgodnie z punktem „drogi transportowe”.

- **oświetlenie**
 - **naturalne** – dzienne, najlepiej górne; w przypadku oświetlenia bocznego (okna) powinien być zachowany stosunek wielkości powierzchni okien w świetle ościeżnic do powierzchni podłogi jak 1 : 8 (to znaczy 1 m² okna na 8 m² podłogi),
 - **sztuczne** – (elektryczne)

dla pomieszczeń wewnątrz

- powinno zapewnić równomierne oświetlenie o odpowiednim natężeniu, zarówno ze względu na higienę wzroku, jak i jakość i ilość wykonywanej pracy. Dlatego oprócz oświetlenia ogólnego należy stosować oświetlenie miejscowe zapewniające odpowiednie oświetlenie powierzchni pracy.

Niektóre wymagania dotyczące natężenia oświetlenia w budynku są następujące:

- strefy komunikacji i korytarze – 100 lx,

- schody – 150 lx,
- pomieszczenia higienicznosanitarne – 200 lx,
- rampy, zatoki załadunkowe – 150 lx,
- składy i magazyny – 100 lx,
- strefy pakowania i wysyłania – 300 lx.

Strefy magazynowe z regałami:

- przejścia bez obsługi – 20 lx,
- przejścia z obsługą – 150 lx,
- stanowiska kontroli – 150 lx;

w miejscach pracy na zewnątrz

Niektóre wymagania dotyczące natężenia oświetlenia miejsc pracy na zewnątrz:

- drogi wyłącznie dla pieszych – 5 lx,
- strefy ruchu dla wolno poruszających się pojazdów, np. rowery – 10 lx,
- przejścia dla pieszych – 50 lx,
- ładowanie i rozładowywanie stałych towarów luzem – 20 lx,
- ładowanie i rozładowywanie ładunków – 50 lx.

Punkty świetlne powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały odczytanie tablic i znaków ostrzegawczych oraz znaków sygnalizacji ruchu.

- **wentylacja** – naturalna lub mechaniczna albo łącznie jedna i druga w zależności od potrzeb; w przypadku emisji do pomieszczenia dużej ilości pyłów, gazów itp. należy stosować wentylację miejscową – odciągi,
- **temperatura** – w zależności od rodzaju prac (ciężkości) pomieszczenie pracy, w którym znajduje się stanowisko pracy magazyniera, powinno mieć temperaturę w granicach 15–20°C – jednak nie mniej niż 14°C.

Przy prowadzeniu robót na wolnym powietrzu należy zapewnić pracownikom w pobliżu miejsc pracy pomieszczenie do ogrzewania się pracowników o temperaturze co najmniej 16°C. Jeśli ze względu na rodzaj wykonywanych prac na otwartej przestrzeni w okresie zimowym nie jest możliwe zapewnienie pomieszczeń do ogrzewania się pracowników, należy zapewnić pracownikom w pobliżu miejsca ich pracy odpowiednio urządzone źródła ciepła, przy zachowaniu wymagań ochrony przeciwpożarowej.

- **drogi transportowe** – w magazynie powinny być zachowane szerokości dróg transportowych jak, zgodnie z Polską Normą, dla silnikowych środków transportowych:

Przeznaczenie drogi		Minimalna szerokość drogi [cm]	
		dla bezsilnikowych środków transportowych	dla silnikowych środków transportowych
Ruch jednokierunkowy	tylko dla środków transportowych	$b = a + 60$ cm	$b = a + 60$ cm
	dla środków transportowych i ruchu pieszego	$b = a + 90$ cm	$b = a + 100$ cm
	tylko dla środków transportowych	$b = 2a + 90$ cm	$b = 2a + 90$ cm
Ruch dwukierunkowy	dla środków transportowych i ruchu pieszego	$b = 2a + 180$ cm	$b = 2a + 200$ cm

przy czym: a – szerokość środka transportu (wózka);
 b – szerokość drogi transportowej
(szerokość drogi powinna być mniejsza od 120 cm).

UWAGA! Granice dróg transportowych powinny być oznaczone na podłodze w sposób trwały (np. pasy pomalowane żółtą farbą).

- **wyjście z magazynu** – wychodzące na drogi szynowe powinno być zabezpieczone poprzecznymi poręczami ochronnymi lub w inny sposób, np. przez labirynty,
- **bramy** – powinny być zaopatrzone w zabezpieczenia przed samoczynnym zamknięciem się.

Stanowisko pracy

Przez stanowisko pracy rozumie się przestrzeń pracy wraz z wyposażeniem w środki i przedmioty pracy, w której pracownik lub zespół pracowników wykonuje pracę.

Racjonalna organizacja stanowiska roboczego powinna zapewnić bezpieczne i łatwe wykonywanie pracy poprzez odpowiednią ochronę przed czynnikami niebezpiecz-

nymi (urazowymi), szkodliwymi i uciążliwymi (hałas, wibracja, zapylenie, oświetlenie, mikroklimat, duże i zbędne obciążenie pracownika).

Stanowisko pracy pracownika magazynowego stanowi magazyn, czyli pomieszczenie, w którym składowane są różne surowce, materiały itp., a także magazyny i składy na wolnym powietrzu.

Uwzględniając technologię prac magazynowych, magazyny dzielimy na:

- niezmechanizowane – ręczny system pracy,
- częściowo lub całkowicie zmechanizowane,
- częściowo lub całkowicie zautomatyzowane.

Magazyny – budynki i budowle przeznaczone do przechowywania wszelkich zapasów noszą nazwę budowli magazynowych, które dzielimy na:

- budowle magazynowe zamknięte (budynki jedno- i wielokondygnacyjne o różnej konstrukcji, zbiorniki, zasobniki, silosy itp.),
- budowle magazynowe otwarte (ogrodzone składowiska, place składowe do magazynowania zapasów odpornych na warunki atmosferyczne),
- budowle magazynowe półotwarte (wiaty, otwarte zbiorniki itp.),
- magazyny otwarte.

W zależności od przedmiotu działalności zakładu rozróżnia się magazyny:

- przemysłowe,
- handlowe,
- budowlane,
- skupu,
- usługowe itp.

Biorąc za podstawę podziału asortyment zapasów, można wyróżnić magazyny:

- branżowe – w których przechowuje się zapasy z zasady jednej branży,
- wielobranżowe – służące do magazynowania zapasów różnych branż,
- specjalistyczne – o różnym przeznaczeniu i specjalnych warunkach magazynowania, np. magazyny gazów technicznych, farb i lakierów, paliw itp.,
- opakowań – własnych lub obcych.